

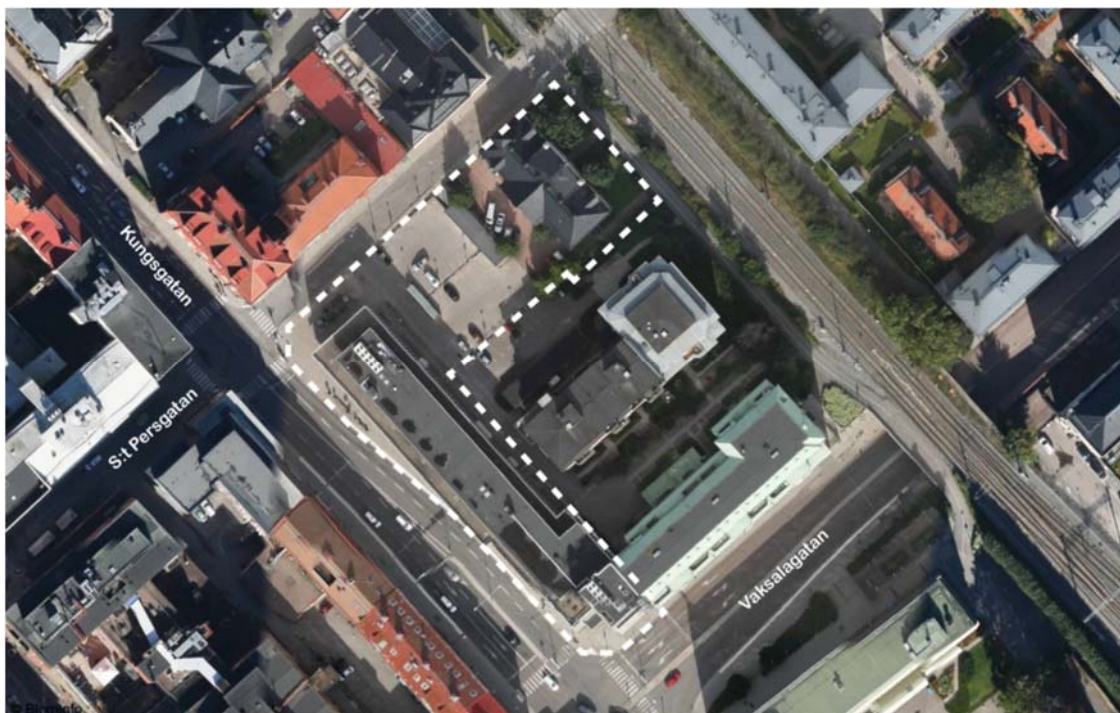
Handläggare:
Elin Eriksson

 Datum:
2018-01-08

 Diarienummer:
PBN 2014-000019

Samrådsredogörelse

Detaljplan för del av kvarteret Oden Ygg Normalt planförfarande

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en ny byggnad för centrumverksamhet inom kvarteret Oden Ygg. Den nya byggnaden ska bidra till att stärka stadsbilden och stadslivet utmed S:t Persgatan och Kungsgatan genom att den ska utformas med en hög arkitektonisk kvalitet samt med lokal för centrumverksamhet i bottenvåningen. Detaljplanen innebär att en del av det före detta Sparbankshuset längs Kungsgatan rivs, och att markparkeringsplatser inom fastigheten Dragarbrunn 21:1 bebyggs.

Sparbankshuset planläggs för centrumverksamhet i syfte att möjliggöra en mer flexibel användning av byggnaden, och f.d. Tiunda tingshus planläggs för att säkerställa dess långsiktiga kulturvärde genom att skydda det från rivning och förvanskning.

Samrådsyttrandet	
Totalt antal inkomna	30
Beslutsdatum och samrådster	
Beslut om miljöbedömning	2016-04-21
Beslut om planuppdrag	2014-04-08
Beslut om samråd	2016-04-21
Samråd	2017-04-06 — 2017-05-18

Innehållsförteckning

1. SAMMANFATTNING AV SAMRÅDET	3
2. SAMMANFATTNING AV ÄNDRINGAR I FÖRSLAGET	3
3. SAMMANFATTNING AV INKOMNA SYNPUNKTER OCH KONTORETS BEDÖMNING.	5
<i>Bebyggelse och gestaltning</i>	5
<i>Kulturmiljö</i>	7
<i>Hälsa – luft och buller</i>	9
<i>Hälsa – ljus</i>	11
<i>Hälsa – risk</i>	13
<i>Trafik – angöring, parkering och gångväg</i>	13
<i>Dagvatten</i>	15
<i>Teknisk försörjning</i>	15
<i>Genomförande</i>	16
<i>Plankarta</i>	16
<i>Övrigt</i>	17
4. ÖVERSIKT ÖVER INKOMNA SAMRÅDSYTTRANDEN	18

1. Sammanfattning av samrådet

Samrådet genomfördes under perioden 6 april till 18 maj 2017. Ett samrådsmöte hölls den 27 april i Stadshuset. Närvarande var två planhandläggare från stadsbyggnadsförvaltningen, plan- och byggnadsnämndens ordförande samt ett tiotal privatpersoner. Sammanlagt har 30 samrådsyttranden inkommit, varav 19 är från sakägare och närboende. Synpunkterna från sakägarna berör framförallt det nya husets höjd kopplat till sol- och dagsljusinsläpp, utsikt och insyn, men också luftmiljö och den nya in- och utfarten. I övrigt berör synpunkterna främst bebyggelsegestaltning, kulturmiljö, luft, dagvatten, risk och genomförandefrågor.

En behovsbedömning, daterad 2016-03-09, har upprättats. Kommunens bedömning är att ett genomförande av planen inte medför betydande miljöpåverkan och att en miljöbedömning inte krävs. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning i sitt samrådsyttrande daterat 2016-04-01.

2. Sammanfattning av ändringar i förslaget

Utredningar

- En ny luftmiljöutredning med tredimensionella CFD-beräkningar ska tas fram. Den har potential att mer detaljerat beskriva byggnadernas påverkan på vinden och spridningen.
- En dagvattenutredning har tagits fram.
- En dagsljusutredning har tagits fram för att visa på påverkan på omkringliggande fastigheter.
- En riskanalys har tagits fram gällande grundvattensänkning, vibrationer under byggtid och sättningsskador.
- Riskutredningen har justerats genom att förutsättningen om en invallning av spåret har tagits bort.
- Solstudien har uppdaterats utifrån det nya förslaget. Samtliga bilder biläggs som en utredning.

Planbeskrivning och plankarta

- Det underliggande förslaget justeras genom att volymen minskats och färgsättning blir ljusare för att skapa ett bättre möte med Tingshuset, S:t Persgatan och Kungsgatan, samt för att förbättra dagsljusförhållandena. Byggrätten justerats enligt förslagets nya volym, och plankartan kompletteras med en bestämmelse om färgsättningen.
- På grund av risker kopplade till järnvägen är det inte lämpligt att Tingshuset har användningen centrumverksamhet. Tingshuset får användningen kontor, till granskningen ska det utredas om centrumverksamhet är möjlig i någon del av byggnaden under förutsättning att det inte påverkar de kulturhistoriska värdena negativt.
- Planbeskrivningen kompletteras med att samråd bör ske med antikvarisk expertis vid eventuell ändring av tingshusets planlösning.
- Planbeskrivningen förtydligas avseende hur parkeringsfrågan kan lösas.
- Planbeskrivningen kompletteras med en information om vem som ska bekosta en eventuell flytt/ombyggnad av lokalen till följd av bestämmelsen b3.
- Planbeskrivningen kompletteras med ett resonemang kring ökade nederbördsmängder i framtiden kopplat till dagvattenhantering, samt med en information om vilka tak- och fasadmateriell som inte är lämpliga ur dagvattensynpunkt.

- Planbeskrivningen kompletteras med bilder ur körspårsanalysen för avfallsfordon och stegbil.
- Genomförandebeskrivningen justeras och förtydligas avseende exploateringsavtal, servitut för allmän gångtrafik samt ersättningsfrågan vid omprövning av gemensamhetsanläggning och servitut.
- Plankartan justeras genom att markreservaten g och x fått administrativa gränser.
- Markreservat (g) läggs ut i plankartan där Dragarbrunn ga:13 är lokaliserad.
- Planbeskrivningen kompletteras med information om när planbesked gavs, och uppdateras med rätt markägoförhållanden.

Följande har inte fått alla sina synpunkter tillgodosedda i planförslaget:

Sakägare:

Sakägare 1
 Sakägare 2 och 3
 Sakägare 4 och 5
 Sakägare 6
 Sakägare 8
 Sakägare 9
 Sakägare 10
 Sakägare 11
 Brf Gandalf
 Sakägare 12
 Sakägare 13
 Sakägare 14
 Sakägare 15
 Sakägare 16
 Brf Oden Ygg
 Sakägare 17
 Sakägare 18

Övriga för kännedom:

Kulturnämnden
 Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd
 Handelskammaren i Uppsala län
 Föreningen Vårda Uppsala
 Närboende 7

3. Sammanfattning av inkomna synpunkter och kontorets bedömning.

För att ge en god överblick av samrådsyttrandena och förvaltningens bedömning är dessa sammanställda ämnesvis.

Bebyggelse och gestaltning

Länsstyrelsen anser att de två bakomliggande parkeringsplatserna inte borde bebyggas med ett så stort hus som det föreslagna, främst på grund av att S:t Persgatan är smalare än Kungsgatan men också för att det gamla tingshuset riskerar att upplevas som förkrympt om inte bakomvarande volym minskas. Här anser länsstyrelsen att det är angeläget att Uppsala kommun ser över proportionerna och minskar volymen i planen.

Bostadsrättsföreningen Oden-Ygg hänvisar till innerstadsstrategin som säger att "befintliga hushöjder och värdefulla siktlinjer ska respekteras", och menar att kommunen därför ska ta hänsyn till att redan etablerade bostäder inte ska få försämrade utsikt mot, i föreningens fall, domkyrkan. **Sakägare 14** hänvisar till samma dokument och anser att kommunen bryter mot sina egna strategier.

Sakägare 6 anser att det skyhöga jättehuset bryter av mot den övriga bebyggelsen i området på ett föga tilltalande sätt.

Närboende 7 anser att vyn är viktig och att sparbankshuset ska bevaras i sitt ursprung samt att det inte byggs på några våningar eller byggs ett nytt hus.

Sakägare 12 anser att det planerade huset kommer att skymma sikten och begränsa inflödet av solljus till lägenheten.

Sakägare 18 anser att hens utsikt, som för tillfället ger en uppfattning om stadslivet utanför Kungsgatan/S:t Persgatan, blockeras och känns mer instängt. Hen menar att det kan planteras lite mer grönska och "trevliga" saker på "gården" som uppstår mellan tingshuset, det nya huset och S:t Persgatan 19E.

Handelskammaren i Uppsala län anser att förslaget på ett bra sätt både tar till vara befintlig bebyggelse samt förnyar och kompletterar denna. Samtidigt anser Handelskammaren att frågan om hushöjder och siktlinjer måste hanteras med stor ödmjukhet. Planområdet ligger i en svacka vid utkanten av utpekade siktlinjer i ÖP och kommer knappast att skönjas från t.ex. UKK. Man påpekar att en meter ytterligare i byggnadshöjd kan medge en våning till, vilket kan vara avgörande för kalkylen i en investering, utan att det nämnvärt inkräktar på andra värden. Man anser även att bestämmelsen om att detaljhandel "ska" finnas bör mildras, eftersom bärigheten för handel är lägre utmed Kungsgatan samt att den planerade undergången under järnvägen kommer att ge förhållandevis låg attraktivitet för lokaler i detta gatuavsnitt.

Förvaltningens ställningstagande

Volymen på den nya huskroppen ses över. I det sammanhanget görs en avvägning mellan de olika intressen som finns på platsen. Tillgången till arbetsplatser i Uppsala är ett prioriterat allmänt intresse, och enligt översiktsplanen är de centrala delarna av staden särskilt utpekade som lägen lämpade för verksamhetslokaler, framförallt kontor. Samtidigt behöver hänsyn tas kulturmiljö och stadsbild avseende mötet med tingshuset, S:t Persgatan och Kungsgatan samt hälsoaspekter avseende dagsljus och luft. I bearbetningen av volymen där dessa intressen ska avvägas, har hänsyn tagits till byggnadens funktion och gestaltning. Målet har varit att minska

byggnadsvolymen men samtidigt möjliggöra ett hus med hög funktionalitet och arkitektonisk kvalitet. Genom att skala av vissa delar av byggnadskroppen kan funktionaliteten bibehållas – men samtidigt möta de övriga intressena avseende kulturmiljö, stadsbild, dagsljus och luft. Förslaget är att en byggnadsvolym mot tingshuset och S:t Persgatan tas bort. På det sättet får den lägsta byggnadsvolymen en tydligare relation till tingshusets skala och gaturummet utmed S:t Persgatan, vilket gör att den högre volymen får en mindre dominant roll i sammanhanget. I bearbetningen av volymen kan även den överkragande delen mot Kungsgatan skjutas in med cirka 1 meter. För att minimera påverkan på dagsljuset ses även färgsättningen på den nya huskroppen över. Ljusa kulörer reflekterar mer ljus, vilket ger bättre dagsljusförhållanden än mörka. Plankartan kompletteras därför med en bestämmelse om detta. Nedan finns två bilder som illustrerar hur volymen justeras. Den första bilden visar förslaget från samrådet, med en markering av de byggnadsvolymer som tas bort. Den andra bilden visar volymen efter revideringarna.

Bilden visar volymen i samrådsförslaget. Revideringen av volymen innebär att byggnadsdelarna markerat med röd streckad linje tas bort.

Bilden visar den bearbetade volymen.

I planförslaget anges höjder som följer översiktsplanens och innerstadsstrategins riktlinjer, och under samrådet har det inte framkommit några nya motiv till varför avsteg skulle göras från dessa genom att öka byggnadshöjden. Självklart kan man alltid bygga mer om man får bygga högre, men det kan inte ensamt övertrumfa behovet av en balanserad innerstadsmiljö. I översiktsplanen är Kungsgatan och S:t Persgatan utpekade som stråk för stadsliv. För att stärka den långsiktiga stadsutvecklingen är det särskilt viktigt att skapa förutsättningar för handel och andra publika verksamheter i bottenvåningen utmed dessa stråk. Stadslivet och Uppsalas attraktivitet är beroende av ett gynnsamt handelsklimat i innerstaden. En lokal för detaljhandel i det läget som detaljplanen föreskriver, ligger strategiskt i korsningen mellan två stråk för stadsliv samt intill en viktig kollektivtrafikknutpunkt. Det är därför motiverat med en bestämmelse som säkerställer att en lokal för detaljhandel kommer att finnas i det läget.

De siktlinjer som innerstadsstrategin hänvisar till handlar inte om siktlinjer från enskilda bostäder. Det handlar om att värna ett allmänt intresse, de utblickar man möts av längs specifika gator eller offentliga platser, exempelvis längs Vaksalagatan eller från Gamla Torget. Området ligger mycket centralt i Uppsala, vilket innebär att det finns anledning att räkna med en förtätning, och därmed att nya byggnader kan placeras nära redan befintlig bebyggelse. Mot bakgrund av detta bedöms inte den försämring av utsikt som planen medför vara av betydande olägenhet för de närboende.

Förvaltningen anser att det är lämpligt att fastighetsägaren ordnar en trivsamt innergård med bland annat planteringar. Planbeskrivningen kompletteras med en skrivning om detta.

Kulturmiljö

Tingshuset

Länsstyrelsen anser att det är utmärkt att det f d tingshuset förses med skyddsföreskrifter liksom att dessa också omfattar byggnadens interiör såväl som befintlig ekport och fönster. Också stommen/ursprunglig planlösning bör skyddas mot förvanskning, vilket bör tydliggöras. I synnerhet som användningen av det kulturhistoriskt värdefulla huset föreslås breddas till centrumverksamhet och en framtida hyresgäst då kan vilja förändra lokalerna.

Kulturnämnden välkomnar att tingshuset föreslås få bestämmelser som säkerställer utpekade värden hos byggandens interiör och exteriör.

Föreningen Vårda Uppsala (FVU) välkomnar att det f d tingshuset förses med skydd i detaljplan för dess kulturhistoriska värden.

Sparbankshuset

Länsstyrelsen påpekar att sparbankshuset utgör en av sin tids främsta monumentalbyggnader i Uppsala med sin lägre länga med Curtainwall-fasader utmed Kungsgatan och en tornartad volym i hörnet mot Vaksalagatan, förmedlat via ett glasat mellanparti ursprungligen bestående av entré och trapphus, vilket sedermera tagits bort. I sitt ursprungliga skick hade byggnaden stora arkitekturhistoriska värden, men genom ovarsamma ombyggnader har fasaderna förvanskats och det faktum att husets torndel fått lika höga grannar mot Vaksalagatan innebär att arkitekturens ursprungliga skarpa gått förlorad. Länsstyrelsen anser att en högre volym i sparbankshusets norra sida är motiverad och att den föreslagna volymen borde kunna fungera väl som pendang till den södra.

Kulturnämnden förutsätter att planförslaget omarbetas och att hänsyn också tas till sparbankshusets kulturvärden. Sparbankshusets exteriör har i tidigare utredningar utpekats som

kulturhistoriskt värdefull. I kulturmiljöanalysen (år 2015) utpekas sparbanksbyggnaden av en certifierad byggnadsantikvarie som ett mönsterexempel på 1960-talets internationellt influerade modernistiska arkitektur. Förslaget bygger på att sparbankshusets norra del rivs, vilket ger konsekvenser för sparbankshusets arkitektur som en tidstypisk exponent för samtidens arkitektoniska ideal. Byggnader som utpekats som särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt ska enligt plan- och bygglagen inte förvanskas. Den föreslagna rivningen är ett avsteg från Boverkets och Riksantikvarieämbetets gemensamma vägledning om kulturvärdenas hantering i plan- och bygglagssystemet.

FVU menar att det skulle vara fördelaktigt ur stadsmiljösynpunkt att bevara den del av Sparbankshuset som avses rivas. Sparbankshuset är uppfört som en arkitektonisk enhet med utpekade bevarandevärda kulturhistoriska uttryck. Enligt plan- och bygglagen får inte dylik bebyggelse förvanskas. Den nybyggnad som man planerar är voluminöst avsevärt mycket större än befintlig byggnad och omgivande byggnader, vilket kommer att upplevas som avvikande på platsen. Den nya byggnaden planeras med ett avsevärt överhäng med flera våningar ut mot gatan, vilket är ett främmande inslag längs stråket och inte i överensstämmelse med övrig närliggande bebyggelses placering, storlek eller form. FVU förespråkar gärna bruk av ny arkitektur, men denna måste inpassa sig i gällande lokala strukturer som t.ex. placering längs gatustråk, höjder och byggnadsvolymer.

FVU anser att rivandet och nybyggnationen förvanskar sparbankshuset och inte kan betecknas som varsam vid en sakkunnig bedömning. FVU menar att sparbanksbyggnaden kan kompletteras på ett varsamt vis. Fasaden och hushöjden mot Kungsgatan bör bevaras som en helhet. Byggnaden kan istället byggas till på gården med ett voluminöst mindre men till stadsmiljön mer anpassat förslag. Tillbyggnaden kan förläggas med fasad mot S:t Persgatan och byggas ihop med Sparbankshusets norra gavel så att byggnaden utgör hörnbyggnad mellan S:t Persgatan och Sparbankshuset. FVU konstaterar att det skulle innebära en mindre exploatering, men att allmänhetens intresse av att stadsmiljön vårdas måste väga tyngre.

FVU anser även att Sparbankshuset ska förses med skydds- och/eller varsamhetsbestämmelser, även ifall bara delar av Sparbankshuset bevaras. Att inte förse huset med några bevarandebestämmelser riskerar att i längden urholka de kulturhistoriska värden som det exteriört opåverkade sparbankshuset kommer att ha kvar trots tillbyggnaden. FVU anser att den nya byggnaden kommer mycket nära Tingshuset. Man menar att detta inverkar på upplevelsen av Tingshuset. Gården kommer att reduceras till en liten gård omgiven av en i sammanhanget mycket hög byggnad som ger skugga på gården. FVU förordar därför en några våningar lägre byggnad med kortare fasad mot S:t Persgatan och mer indragen i kvarteret.

Riksintresse för Uppsala stad, fornlämningar

FVU ställer sig tveksam till om samtliga nödvändiga siktlinjestudier verkligen utförts och om konsekvenserna av förslaget utretts tillräckligt, och hänvisar till länsstyrelsens samrådsyttrande. Man menar att byggnaden i alla fall bör sänkas med hänvisning till hur byggnaden påverkar kvarterets omedelbara närområde. FVU vill även påminna om gällande lagstiftning till skydd för kulturmiljöer, och hänvisar till att kvarteret utgör en del av riksintresset för Uppsala stad samt att man enligt 8 kap PBL inte får förvanska kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. FVU menar att man inte kan avgöra utifrån materialet om fast fornlämning enligt 2 kap kulturmiljölagen berörs. Man anser att kommunen ska samråda med länsstyrelsen om nämnda kapitel.

Förvaltningens ställningstagande

Den nya byggnadens volym bearbetas och minskas i vissa delar för att förbättra mötet med Tingshuset och S:t Persgatan. Läs mer om förvaltningens ställningstagande gällande byggnadsvolymen under rubriken ”Bebyggelse och gestaltning”.

Det är inte lämpligt att förse Tingshuset med en bestämmelse som skyddar ursprunglig planlösning mot förvanskning, då det kan innebära stora låsningar för hur byggnaden kan användas. Tingssalen, entréhallen och trapphuset är de delar av byggnadens interiör som har högst värden, varför de har skyddats med bestämmelsen q₂. Vid en eventuell ändring av planlösningen bör dock samråd ske med antikvarisk expertis. Planbeskrivningen kompletteras med en skrivning om detta.

Sparbankshusets roll som en solitär har förändrats i och med de nya byggnaderna som tillkommit längs Vaksalagatan. I sitt ursprungliga skick hade byggnadens volymer och fasader högre arkitekturhistoriska värden, men genom ombyggnader, och att ett nytt högt hus uppförts intill, har byggnadens proportioner och fasader förvanskats. Tillsammans bidrar detta till att arkitekturens ursprungliga skärpa gått förlorad, vilket minskat husets kulturhistoriska värde. Att riva en del av byggnaden minskar ytterligare de kulturhistoriska värdena, men nya värden som kan tillföras – i form av fler lokaler för centrumverksamhet i ett exceptionellt bra läge – bedöms i detta fall väga tyngre.

Vid ändringar av en byggnad gäller alltid varsamhetskravet enligt 8 kap 17§ PBL, oavsett om det finns en planbestämmelse som preciserat innebörden eller ej. Sparbankshusets kulturhistoriska värden finns beskrivna i planbeskrivningen, vilket fungerar som stöd vid en eventuell framtida bygglovsprövning.

De siktlinjestudier som tagits fram ger en samlad bild av inverkan på riksintresset och siluetten från UKK, varför de inte behöver kompletteras med ytterligare bilder.

Enligt riksantikvarieämbetets databas finns ingen känd fast fornlämning inom planområdet. Kulturmiljölagen gäller alltid, även om det upprättats en detaljplan. Om en fornlämning påträffas under byggtiden ska därför arbetet avbrytas och en anmälan göras till länsstyrelsen.

Hälsa – luft och buller

Bostadsrättsföreningen Oden-Ygg anser inte att det är acceptabelt att det nationella målet för Frisk luft inte nås. Man borde sätta in åtgärder så att detta mål nås. Vid anläggandet av ny infart kommer gröna ytor att ersättas med hårdgjorda ytor vilket bidrar till ytterligare damm- och stoftspridning. Man anser att de hälsomässiga konsekvenserna ska utredas.

Bostadsrättsföreningen Gandalf vill lyfta problemet med att planen medför ökad hälsorisk för de boende. Man vill se en trovärdig utredning avseende luftkvaliteten. Man citerar en insändare i UNT den 16 maj skriven av Inger Sjöberg: ”Dygnsvärdet för partiklar, PM10 får inte överskrida 50 mikrogram per kubikmeter mer än 35 gånger per år. Det har redan överskridits 36 gånger i år på Kungsgatan 67. Motsvarande för kvävedioxid är 60 mikrogram per kubikmeter 7 gånger per år och det har redan överskridits 6 gånger.”

Sakägare 1 påpekar att mängden avgaser kommer att stiga, och undrar om man har glömt att Kungsgatan redan är klassad som mycket avgasförstörd.

Sakägare 2 och 3 påpekar att luften i området påverkas negativt eftersom föroreningar inte kommer att kunna ventileras ut om byggnaden är hög samt om det är få genomströmningar och genomfarter.

Sakägare 4 och 5 påpekar att luften blir sämre med höga byggnader. Tillsammans med att järnvägen ska breddas och höjas, samt att farten på tågen kommer att bli högre, så kommer det att bli mer buller och sämre luft. De boende i Oden Ygg kommer inte att kunna vistas utomhus.

Sakägare 6 menar att ju mer bebyggelsen trängs ihop, desto värre drabbas människorna av kraftiga vindar när luftmassorna pressas ihop i trånga passager. Därmed ökar även spridningen av damm från hårdgjorda ytor.

Sakägare 9, 13, 15 och 19 anser att luften kommer att bli mer förorenad och dålig för alla som bor i huset, och **sakägare 8** anser även att förslaget innebär mer buller.

Sakägare 12 anser att den nya infarten kommer att innebära ökade luftföroreningar och ökat buller.

Sakägare 14 påpekar att luftkvaliteten skulle bli sämre än vad den är idag, och anser att det inte finns någon hållbar plan för hur den dåliga luftkvaliteten kan uppnå godkända nivåer.

Sakägare 16 påpekar att man inte kommer att nå det nationella miljömålet Frisk luft, och tycker det är anmärkningsvärt att kommunen tillåter detaljplanen med den kunskapen. Istället för att tillåta att luftkvaliteten försämras, anser personen att kommunen ska vidta åtgärder för att nå det nationella miljömålet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser inte att den luftutredning som tagits fram är tillräcklig, då det inte framgår ifall hänsyn har tagits till utbyggnaden av Stadshuset och framtida planer på att även bygga till inom kvarteret Sala. Man påpekar att Kungsgatan är en av Uppsalas mest trafikerade och förorenade gator. Risken för överträdelser av miljö kvalitetsnormerna kvarstår. Utformningen av gaturummet så väl som utformningen på huskropparna har stor betydelse för halten av luftföroreningar. Man påpekar att Uppsala kommun har antagit ett åtgärdsprogram för luft, och nämnden saknar en beskrivning av hur detaljplanen förhåller sig till åtgärdsprogrammet. Det behövs ett ansvarstagande helhetsgrepp kring den del av den centrala staden där problemen är störst. Nämnden anser att mer detaljerade beräkningar bör göras av hur luftföroreningar påverkas av alla planerade förändringar av bebyggelsen intill korsningen Kungsgatan–Vaksalagatan. De detaljerade beräkningarna bör utgå från den föreslagna utformningen av byggnaden, eftersom byggnadens utseende kan påverka möjligheten att ventilerat gaturummet. Beräkningarna bör även innefatta alternativa förslag på utformningen av byggnaden som gynnar möjligheten att uppnå miljö kvalitetskravet *Frisk luft*.

Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd ifrågasätter att man i planförslaget har konstaterat att luftmiljön kommer att försämras längs gatorna men att ingen ytterligare utvärderingströskel eller miljö kvalitetsnorm överskrids. Man hänvisar till att utredningen bygger sina antagande på mätvärden från 2013. Men Svenska Miljöinstitutet skriver 2017 att luften i svenska städer inte blivit bättre. Man påpekar även att det finns flera busshållplatser intill planområdet och att det innebär en hälsofara idag, och att det kommer att bli värre i och med denna plan. Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd kräver därför att:

- innan detaljplan för föreslagen byggnation kan komma ifråga måste seriösa mätningar av luftkvaliteten i detta gatuavsnitt göras.

- En oberoende bedömning av hur mycket denna utformning av byggnaden påverkar luftkvaliteten måste göras.
- Därmed måste planarbetet läggas åt sidan tills reella miljödata föreligger.

Förvaltningens ställningstagande

En ny utredning för luftkvalitet ska tas fram till granskningen. Eftersom att detaljplanen medger en överkragande byggnadsdel mot Kungsgatan, ska detaljerade spridningssimuleringar göras för att visa på hur den nya byggnaden påverkar ventilationen av gaturummet. SMHI ska därför genomföra tredimensionella CFD-beräkningar, som har potential att mer detaljerat beskriva byggnadernas påverkan på vinden och spridningen.

Trafiken in på gården förväntas inte öka i så hög grad att det har en påverkan på hälsan gällande högre bullernivåer och sämre luft. Vilken påverkan tågen har på de boendes utemiljö i Oden Ygg kan inte hanteras inom ramen för denna detaljplan, utan det är en fråga för Trafikverket.

Hälsa – ljus

Bostadsrättsföreningen Oden-Ygg hänvisar till kommunens arkitekturpolicy, kapitel 5.5, och anser att innehållet i dessa formuleringar, som handlar om goda livsmiljöer, är väsentligt eftersom de beskriver att både fysiska och psykosociala faktorer är viktiga att ta hänsyn till när förändringar ska göras. Man påpekar att lägenheterna i fastigheten får kraftigt försämrade sol- och ljusinsläpp. Man anser att det är viktigt att det nya huset utformas så att sol- och ljusinsläppet inte försämras mer än vad det skulle göra med den trevåningsbyggnad som finns upptagen i den nu gällande planen. Man hänvisar till en intervju med Per G. Berg i UNT, den 26 maj 2016. Per G. Berg menar att man vid förtätning ofta bygger för högt, för stort och för nära, vilket försämrar ljus- och solinsläpp till närliggande lägenheter och minskar trivseln för de boende. Man anser att det är en viktig aspekt att ta hänsyn till, då många av de boende har levt i bostadsrättsföreningen länge.

Bostadsrättsföreningen Oden Ygg och Anna Englund påpekar att det i samrådshandlingen inte finns alla de bilder i solstudien som gjorts av Castellum.

Bostadsrättsföreningen Gandalf anser att det är viktigt att solförhållandena inte försämras. Man anser att byggnadshöjden inte får höjas och inte heller påbyggas med högre komplement än idag, t.ex. med högre hisstoppar eller ventilationstrummor. Detta ska kunna visas i skisser och framtagna solstudier. Man påpekar att man vill detaljstudera effekten av solinstrålningen ytterligare.

Sakägare 1 anser att huset är för högt och att man inte kommer att se någon sol på horisonten, fast man bor högst upp. Om planen genomförs försvinner mesta delen av solljuset, mest längst ner. Även sen eftermiddagssol på året. Många äldre bor i fastigheten och kanske planerna ändå ska tänka på de mänskliga aspekterna när trivseln försvinner.

Sakägare 2, 3 och 8 anser att byggnaden är för hög vilket påverkar antalet soltimmar och miljön på innergården, samt att eftermiddagssolen på balkongen försvinner i det närmaste.

Sakägare 4 och 5 påpekar att det kommer att bli väldigt mörkt i deras lägenhet. De menar att man kan stå ut med buller om man bor centralt, men dagsljus är mycket viktigt för hälsan. Solen kommer inte heller kunna nå ner till föreningens trädgård.

Sakägare 6 anser att den tidigare planen med en byggnad i tre våningar bör gälla även framledes.

Sakägare 6, 15 och 17 anser att byggnaden blir för hög i förhållande till omkringliggande byggnader och påverkar därmed solinsläppet alldeles för mycket.

Sakägare 9, 10 och 13 anser att trädgården kommer att bli mörk och dystert på grund av hushöjden.

Sakägare 14 påpekar att lägenheten skulle få ett markant sämre naturligt ljus- och solinsläpp än idag, om inte nybyggnationen begränsas i höjd till samma nivå som medges i den nu gällande detaljplanen. Personen menar att hen inte skulle kunna använda sin balkong för rekreation såsom att njuta av kvällssolen. Hen skulle inte heller få något som helst ljus- och solinsläpp i lägenheten förutom under ett par timmar per dag under sommarhalvåret, vilken hen menar är helt oacceptabelt mot bakgrund av punkten 5.5. i kommunens arkitekturpolicy.

Sakägare 16 påpekar att lägenhetens möjlighet att få sol minskar kraftigt i och med förslaget, och innebär en kraftig försämring av livskvaliteten för de boende. Detta anser personen strider mot arkitekturpolicy.

Sakägare 18 anser att det blir en oerhörd minskning av solinstrålningen på fasaden, fönster och balkong på S:t Persgatan 19.

Förvaltningens ställningstagande

De bilder från solstudien som bifogades i planbeskrivningen valdes ut för att de visade de tidpunkter som det nya huset hade störst påverkan på omkringliggande hus. Till granskningen ska dock samtliga bilder från solstudien biläggas som en egen utredning.

En dagsljusutredning har tagits fram som visar vilken påverkan den nya huskroppen har på dagsljusfaktorn för intilliggande bostäder och kontor, jämfört med nollalternativet. Ett kompletterande PM har även tagits fram som visar vilken påverkan en förändrad volym och färgsättning har på dagsljusfaktorn för de lägenheter som påverkas mest. Genom att exempelvis färgsätta huset med ljusare kulörer reflekterar huset mer ljus, vilket ger bättre dagsljusförhållanden för omkringliggande bebyggelse (läs mer om hur byggnaden bearbetats under rubriken ”bebyggelse och gestaltning”). Den nya byggnaden kommer dock, även efter en bearbetning av volymen och färgsättningen, att innebära en försämring av sol- och dagsljuset för de omkringliggande bostäderna.

Den olägenheten som en försämring av sol- och dagsljusförhållandena innebär, måste avvägas mot andra intressen som finns på platsen. Tillgången till arbetsplatser i Uppsala är ett prioriterat allmänt intresse, och enligt översiktsplanen är de centrala delarna av staden särskilt utpekade som lägen lämpade för verksamhetslokaler. Samtidigt ska hänsyn tas till kulturmiljö och stadsbild avseende mötet med tingshuset, S:t Persgatan och Kungsgatan.

Vid den avvägningen, och mot bakgrund av de förändringar som görs avseende volym och färgsättning, betraktar förvaltningen att den olägenhet som försämringen av sol- och dagsljusförhållandena innebär, är på en acceptabel nivå. Det allmänna intresset av tillgången till arbetsplatser i centrala Uppsala är prioriterat. Det innebär att boende i innerstaden får räkna med att förtätning kan ske, och som kan innebära att nya byggnader placeras nära redan befintlig bebyggelse.

Hälsa – risk

Brandförsvaret önskar ett förtydligande kring invallning som föreslås i riskutredningen, och vad denna har för effekt för att minska sannolikheten att ett tåg vid urspårning kolliderar med gamla tingshuset. Brandförsvaret vill även se en körspårsanalys som visar att höjdfordon kan framföras till grannfastigheterna, dvs. Dragarbrunn 21:7, 8 och 9.

Trafikverket påpekar att det i riskutredningen nämns att järnvägsspåret ska förses med en invallning framför området kring gamla tingshuset. Trafikverket vill här förtydliga att en profilrätning kommer att göras av spåret och, som följd av det, en höjning av banvallen på sträckan. I järnvägsprojektet ingår däremot inte en invallning av spårområdet. Trafikverket ställer sig därför undrande till varför en sådan riskreducerande åtgärd har tagits med som en förutsättning i bedömningen av risksituationen. Trafikverket anser att riskutredningen ska ses över med anledning av detta.

Trafikverket vill även säkerställa att uppförandet av byggnader inom planområdet i anslutning till Trafikverkets projekt Uppsala planskilda korsningar inte vållar skada för tredje man. Trafikverket anser därför att det behövs mätningar av;

- Eventuella risker för bland annat grundvattensänkning
- Påverkan från vibrationer under byggskedet
- Risk för sättningsskador på omkringliggande hus

Länsstyrelsen hänvisar till Trafikverkets yttrande, och anser att kommunen bör kontakta Trafikverket i ärendet.

Förvaltningens ställningstagande

Riskutredningen har uppdaterats angående invallningen av spårområdet. I och med detta bedöms centrumverksamhet inte längre vara en lämplig användning av Tingshuset. Tingshuset får därför användningen kontor, då det är användningen i den gällande detaljplanen.

En ytterligare riskanalys har tagits fram som visar på de risker som Trafikverket lyfter i sitt yttrande.

Trafik – angöring, parkering och gångväg

Bostadsrättsföreningen Oden-Ygg upplyser om att man kommit överens med Castellum om gemensamhetsanläggningen GA12, och att den kan få en ny dragning, trots den olägenhet som detta medför. Föreningen har dessutom låtit Castellum få disponera delar av trädgården för den nya in- och utfarten.

Bostadsrättsföreningen Gandalf anser att den planerade passagen från Kungsgatan till järnvägs promenaden måste kunna stängas av om miljön som skapas blir otrygg. Man anser att Castellum och Uppsala kommun ska kunna garantera tillgängligheten till bostadsrättsföreningen från S.t Persgatan, då det är den enda vägen in för räddningstjänst, sopbilar, taxi mm.

Bostadsrättsföreningen Oden Ygg anser att anslutningen till järnvägs promenaden för gående och cyklande enbart bör ske via f.d. tingshusets norra sida alternativt på norra sidan av Sankt Persgatan intill Frälsningsarmén. Ett gångstråk genom Castellums fastighet skulle med stor sannolikhet öka antalet obehöriga besökare i vår trädgård. Redan nu utnyttjas området längs järnvägs promenaden som en ”offentlig toalett” och risken att detta ofog ska förflyttas

till föreningens trädgård anser man är uppenbar. Även nedskräpning förväntar man sig öka. Man påpekar att det inte blir någon tidsvinst för gångtrafikanter genom att ha det föreslagna gångstråket. **Sakägare 6 och 14** framför liknande argument i sina yttranden.

Sakägare 1 anser att trängsel vid in- och utfarten blir besvärande, eftersom alla fordon, även de som ska till Vaksalagatan 18, ska samsas här. Hen menar även att parkeringsmöjligheterna försämras.

Sakägare 8 anser att det kommer att bli trångt att köra ut och in med bilen, och att trädgårdens storlek kommer minska avsevärt.

Sakägare 9, 10, 13, 14 och 15 anser att in- och utfarten kommer att bli mycket sämre att ta sig fram vid. **Sakägare 14** anser även att man skulle få mer trafik nära den egna fastigheten, vilket innebär ökad störningsnivå och sämre luftkvalitet.

Uppsala Vatten och Avfall AB anser att det måste säkerställas att infarten från S:t Persgatan är tillräcklig för ett avfallsfordon. Detta avseende såväl svängradie som vägbredd samt eventuell lutning. Uppsala Vatten bedömer vidare att den föreslagna vändplattan inte löser hämtning av avfallet vid de befintliga fastigheterna längre in, närmre Vaksalagatan. Det måste säkerställas att även befintliga avfallsutrymmen kan nås efter det att de nya byggnaderna tillkommit. Avståndet mellan uppställningsplatsen för avfallsfordon och avfallsutrymmen ska vara maximalt 10 meter, hårdgjort och utan nivåskillnader.

Kollektivtrafikförvaltningen UL anser att det kollektivtrafiknära läget tillsammans med intilliggande gång- och cykelstråk skapar möjligheter att se över behovet av parkeringsplatser för bilar i planområdet och möjligheterna att satsa på mobilitetstjänster för att hålla nere parkeringstalen i området.

Uppsala Parkerings AB anser att planen innebär ett mer effektivt markutnyttjande, vilket ligger i linje med kommunens parkeringspolicy. Samtidigt är det viktigt att säkerställa tillgången på parkering i de centrala delarna av staden när det tillkommer nya verksamheter. Man anser därför att planen får nämna mer ingående hur parkeringsfrågan ska lösas, särskilt då det är utrymmes- och kostnadskrävande. Parkeringsköp kan i detta fall vara en lösning som kan tillämpas för den nya exploateringen, om det inte finns plats för bilparkering på fastigheten. En avvägning om var bil- respektive cykelparkering ska finnas utifrån att underlätta för hållbart resande bör också beskrivas i planbeskrivningen.

Förvaltningens ställningstagande

Den planerade in- och utfarten kommer att vara cirka 6 meter bred, vilket är samma bredd som den nuvarande har. Den nya in- och utfarten kommer inte att behöva ta bostadsrättsföreningens trädgård i anspråk.

Körspårsanalys för avfallsfordon och stegbil har tagits fram, och de visar att infarten är tillräckligt bred och att fastigheterna inne i kvarteret fortsättningsvis kan nås. Analyserna har skickats till brandförsvaret och Uppsala Vatten, och bilder på körspåren läggs in i planbeskrivningen.

Bilparkering kommer att kunna lösas i källargaraget och uppfylla kommunens parkeringstal. Fastighetsägaren har för avsikt att ordna mobilitetstjänster, exempelvis bilpool och cykelpool. Planbeskrivningen kompletteras med mer ingående information om hur parkeringsfrågan avses lösas.

Detaljplanen reglerar inte *att* det ska finnas ett gångstråk mellan Kungsgatan och järnvägs promenaden på kvartermarken. Detaljplanen *möjliggör* enbart en sådan passage genom planbestämmelser som gör att det ska finnas en öppning i fasaden mot Kungsgatan. Sparbankshusets fasad mot Kungsgatan är relativt lång och händelsefattig, och för att göra Kungsgatan mer spännande och trivsamt att vistas på är det viktigt att det händer saker när man rör sig längs gatan. Ett exempel kan vara att man öppnar upp en fasad för att möjliggöra inblickar och smitvägar in i kvarteren. Om fastighetsägaren upplever att skadegörelse blir ett problem på grund av detta, finns det möjlighet för fastighetsägaren att sätta upp till exempel en grind. Förvaltningen förespråkar inte en sådan lösning – men detaljplanen innebär inget hinder för det.

Dagvatten

Länsstyrelsen anser att det behövs en tydligare motivering till kommunens bedömning av att dagvattnet inte kommer att öka i och med genomförandet av planen. Länsstyrelsen saknar fortfarande ett resonemang kring ökade nederbörds mängder i framtiden kopplat till dagvattenhanteringen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser positivt på att det finns en planbestämmelse som reglerar att del av taket ska utformas som grönt tak. Man påpekar dock att det inte har tagits fram någon dagvattenutredning, och att det därför inte finns tillräckligt med underlag för att nämnden ska kunna ta ställning till om föreslagna dagvattenåtgärder är tillräckliga. Nämnden anser att de hårdgjorda ytorna mellan det nya huset och f.d. tingshuset ska utföras med genomsläppligt underlag eller att växtbäddar ska finnas. Nämnden anser även att planbeskrivningen ska kompletteras med att koppar och zink samt dess legeringar inte ska förekomma i tak- och fasadplåt.

Uppsala Vatten och Avfall AB ser positivt på att 20% av den nya bebyggelsens tak utformas med vegetation, vilket ger förutsättningar för viss fördröjning av dagvattnet.

Förvaltningens ställningstagande

En dagvattenutredning har tagits fram, som föreslår en dimensionering på växtbäddar för att uppnå Uppsala Vattens krav på flödet ut i deras ledningar. Planbeskrivningen kompletteras med information om detta, samt ett resonemang kring ökade nederbörds mängder i framtiden. Planbeskrivningen kompletteras även med en skrivning om vilka tak- och fasadmaterial som inte är lämpliga med hänsyn till att de kan förorena recipienten Fyrisån.

Teknisk försörjning

Vattenfall Eldistribution AB har en befintlig nätstation inom planområdet. Om det krävs flytt/ombyggnad av lokalen där stationen idag är placerad, bland annat till följd av planbestämmelserna (b₃), ska detta bekostas av exploatören. Eventuell flytt/förändringar av befintliga elanläggningar utförs av Vattenfall, men bekostas av exploatören. Vattenfall önskar en fortsatt dialog med exploatören gällande den inhysta nätstationen och dess placering.

Vattenfall AB Heat Nordic meddelar att den planerade bebyggelsen kan anslutas till fjärrvärmennätet.

Skanova AB önskar så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge, och informerar om vad som gäller i det fall kablarna behöver flyttas eller skyddas.

IP-Only AB har kanalisation och fiberkabel inom området, och om dessa behöver flyttas förutsätter man att exploitören bekostar flytten.

Anonym anser att en lösning på ny dragning av kabeln för Com Hem måste finnas före rivning av garaget.

Förvaltningens bedömning

Planbeskrivningen kompletteras med en skrivning om vem som bör bekosta en eventuell flytt/ombyggnad av lokalen till följd av bestämmelsen b₃. De inkomna synpunkterna har vidarebefordrats till exploitören.

Genomförande

Trafikverket vill säkerställa genomförandet av projekt Uppsala planskilda korsningar och kräver att samråd kring produktionsförfarandet ska ske för att undvika ökade kostnader av projektet.

Lantmäterimyndigheten påpekar att i genomförandebeskrivningen inte anges vad exploateringsavtalet ska innehålla, vilket strider mot 5 kap 13§ 3 stycket PBL. Om det saknas en redovisning av innehållet i exploateringsavtalet, finns det inte någon möjlighet för lantmäterimyndigheten att lämna råd enligt 6 kap 40–42 §§ PBL. Man anser att kommunen bör använda handboken "Lantmäterimyndighetens roll i planeringsprocessen, Handbok 5 kap. 15 och 22 a §§ PBL" som stöd.

Lantmäterimyndigheten anser även att det under rubriken "Fastighetsrättsliga åtgärder" bör framgå att servitut måste bildas för att x-området ska vara tillgängligt för gång- och cykelväg, och att servitutet bildas vid lantmåteriförrättning. Där byggnad inte kragar ut över x-område, finns det inte med säkerhet skäl till att servitut är lämpligt, och marken bör här istället läggas ut som allmän plats. Man påpekar även att det i genomförandebeskrivningen bör framgå att ersättningsfrågan prövas vid omprövning av gemensamhetsanläggning eller bildande/ändring av servitut.

Förvaltningens ställningstagande

Förvaltningen har varit i kontakt med Trafikverket i dessa frågor, och avser ha en kontinuerlig kontakt i planprocessen avseende genomförandet av de båda projekten. Kommunen kommer inte att ta fram något exploateringsavtal. Istället kommer kommunen att ta fram separata avtal för lantmåteriöverlåtelser. Detta justeras i planbeskrivningen. Planbeskrivningen förtydligas avseende servitutet och att det ska utökas genom lantmåteriförrättning, samt hur ansvarsfördelningen kring detta ser ut. Planbeskrivningen kompletteras även med ersättningsfrågan. Castellums garage ligger under trottoaren, varför marken är planlagd som ett x-område och inte allmän plats.

Plankarta

Lantmäterimyndigheten påpekar att det på plankartan saknas vilket format som skalan gäller. Man påpekar även att markreservaten g och x ska avgränsas med administrativa gränser samt stå angivna under administrativa bestämmelser i legenden. Man anser även att markreservat (g) ska läggas ut där Dragarbrunn ga:13 är lokaliserad, eftersom ny byggrätt har lagts ut på det området.

Förvaltningens ställningstagande

Plankartan justeras enligt lantmåteriets synpunkter.

Övrigt

Bostadsrättsföreningen Oden-Ygg påpekar att vetskapen om vad den nu gällande detaljplanen medgivit har varit en viktig del när man valt att köpa en bostadsrätt i föreningen. Om en förändring enligt förslaget genomförs kommer livskvaliteten att försämrans för de boende, och det beräknade värdet på de enskilda lägenheterna kommer att minska, vilket också **sakägare 12** påpekar. Man menar även att det kommer att bli en ökad insyn när byggnaderna förläggs nära varandra, och att det medför en betydande olägenhet i jämförelse med en byggnad på tre våningar.

Sakägare 14 menar att det minskade ljus- och solinsläppet skulle väsentligen minska marknadsvärdet för lägenheten, vilket i sig minskar möjligheten till rörlighet på Uppsalas bostadsmarknad som redan idag är mycket ansträngd. Hen menar att nybyggnationen medför ökad insyn i lägenheten, vilket försämrar livskvaliteten betydligt. Hen påpekar att det finns många tomma kontorslokaler i stadskärnan, och att behovet därmed får anses vara begränsat. Behovet kan därmed inte väga upp den försämring nybyggnationen skulle innebära för hen och hens grannar.

Sakägare 18 menar att värdet på bostadsrätten kommer att påverkas negativt i och med nybyggnationen, och föreslår ekonomisk kompensation. Hen menar även att det kommer att bli minskad värme via strålning på fasad/fönster, och att man ska kompensera värmeförlusten genom att värma S:t Persgatan 19e soprum vid entréplan, alternativt flytta soprummet till annan plats för minskad bullernivå av glaskassaktion och sophämtning.

Länsstyrelsen anser att det är otydligt när planbesked gavs och när planarbetet påbörjades. Det bör framgå av handlingarna.

Lantmäterimyndigheten påpekar att det står fel lagfaren ägare under ”markägoförhållanden”.

LFV har inget att erinra mot detaljplanen, men skriver att berörda flygplatser inom en radie av 60 km från flygplatsen alltid ska tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planen.

Förvaltningens ställningstagande

Tillgången till arbetsplatser i Uppsala är ett prioriterat allmänt intresse, och enligt översiktsplanen är de centrala delarna av staden särskilt utpekade som lägen lämpade för verksamhetslokaler. Att det redan finns en detaljplan är ingen garanti för att kommunen inte kan upprätta en ny. När en ny detaljplan upprättas får alltid berörda sakägare information om planförslaget och möjlighet att komma med synpunkter under ett så kallat samråd. I de centrala delarna av staden har man att räkna med att förtätning kan ske, och som kan innebära att nya byggnader placeras nära redan befintlig bebyggelse. I detta fall placeras byggnaden cirka 16 meter till närmsta del av fasaden på S:t Persgatan 19. Med hänsyn till de intressen som finns på platsen bedöms det avståndet som acceptabelt.

Planbeskrivningen kompletteras med information om när planbesked gavs, och uppdateras med rätt markägoförhållanden.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Torsten Livion
Detaljplanechef

Elin Eriksson
Planarkitekt

4. Översikt över inkomna samrådsyttranden

	Inkommit med yttrande
Länsstyrelsen	2017-05-22
Lantmäterimyndigheten	2017-05-10
Sakägare (enligt fastighetsförteckningen)	
sakägare 1	2017-05-18
sakägare 2 och 3	2017-05-18
sakägare 4 och 5	2017-05-18
sakägare 6	2017-05-18
sakägare 8	2017-05-16
sakägare 9	2017-05-16
sakägare 10	2017-05-16
sakägare 11	2017-05-16
Brf Gandalf	2017-05-16
sakägare 12	2017-05-16
sakägare 13	2017-05-15
sakägare 14	2017-05-15
sakägare 15	2017-05-12
sakägare 16	2017-05-07
Brf Oden Ygg	2017-05-05
sakägare 17	2017-05-03
Anonym	2017-04-27
sakägare 18	2017-04-06
Organisationer	
Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd	2017-05-18
Handelskammaren i Uppsala län	2017-05-17
Föreningen Vårda Uppsala	2017-05-17
Hyresgästföreningen Uppsala-Knivsta	2017-05-10
Kommunala förvaltningar/nämnder	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	2017-05-31
Kulturnämnden	2017-05-23
Uppsala Parkerings AB	2017-05-19
Uppsala Vatten och Avfall AB	2017-05-18
Räddningsnämnden	2017-04-27

Övriga	
Vattenfall Eldistribution	2017-05-19
Trafikverket	2017-05-18
IP Only	2017-05-18
närboende 7	2017-05-18
Vattenfall AB Heat Nordic	2017-05-17
Svenska Kraftnät	2017-05-16
Skanova AB	2017-04-13
Kollektivtrafikförvaltningen UL	2017-04-12
Luftfartsverket	2017-04-06